Γεωργάκης Χαίρογλου

Οὗτος ἦν Κολεμιχλιστιώτης. Κατά τάς παραμονάς τῆς ἑλληνικῆς ἐπανεγέρσεως καθήμενος ἑσπέραν τινά ἐν τῷ μαγειρείῳ εἶδεν εἰσερχόμενον ἄγνωστον Ὀθωμανόν ἰδιώτην, σχεδόν ῥακένδυτον καί κατάβρεκτον ἐκ τῆς κατ᾽ ἐκείνην τήν ὥραν πιπτούσης ῥαγδαίας βροχῆς. Τόν ἄγνωστον τοῦτον ἐφιλοξένησεν ἐν τῇ οἰκίᾳ του κατά τήν νύκτα ἐκείνην, κατά τά τότε ἐπικρατοῦντα ἔθιμα τῆς φιλοξενίας, προσέτι δέ καί καθαρά καί στεγνά προσέφερεν αὐτῷ ἐνδύματα. Τήν ἐπομένην ὁ ἄγνωστος ἀνεχώρησε καί οὐδέποτε ἐπανῆλθεν εἰς τόν νοῦν τοῦ Χαίρογλου, τίς ἄρα ἦτο ὁ … φιλοξενηθείς ἄγνωστος. Παρῆλθον ἔκτοτε δύο ὁλόκληρα ἔτη καί ἐξεδόθη Σουλτανική διαταγή περί ἀποκεφαλίσεως τῶν ἁπανταχοῦ τῆς Τουρκικῆς Αὐτοκρατορίας προυχόντων χριστιανῶν τῶν ὁπωσδήποτε ἐνεχομένων εἰς τήν ἐπανάστασιν.

Οἱ προύχοντες τοῦ Βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως σιδηροδέσμιοι ἤχθησαν εἰς Σαμουδβιον καί μεταξύ αὐτῶν καί ὁ Γεωργάκης Χαίρογλου, ὅστις ἀντί νά ὁδηγηθῇ εἰς τήν φυλακήν ἤ τήν ἀγχόνην, ἤχθη ἐνώπιον τοῦ ἐκτελεστοῦ τῶν σουλτανικῶν ἀποφάσεων.

Οὐδέποτε ἐπῆλθεν εἰς τόν νοῦν τοῦ Χαίρογλου, ὅτι ὁ παρ᾽ αὐτοῦ φ… ξενηθείς πρό δύο ἐτῶν ἄγνωστος, ἦτο ἐμπεπιστευμένος τότε τοῦ Σουλτάνου πασᾶς περιερχόμενος τήν Ὀθωμανικήν ἐπαρχίαν χάριν κατασκοπείας.

Ἡ ἀναγνώρισις ἐγένετο ἐν τῇ ὑπενθυμίσει τοῦ πασᾶ καί ὁ Χαίρογλου ἀντί τῆς ἀγχόνης ἀπονέμουσι τήν ὑψίστην τιμήν νά παρουσιασθῇ κατά

σύστασιν τοῦ πασᾶ, ἐνώπιον τοῦ Σουλτάνου. Ἐκ τούτου ἀπαλλαγὴ ἀπὸ βεβαίου θανάτου, τιμητικὴ σπάθη καὶ ἄλλα προνόμια καὶ τιμαὶ ὑπῆρξαν ἡ ἀμοιβὴ τῆς φιλοξενίας ἐκείνης. Πρὸς τούτοις δὲ καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀθανάσιος — εἰσήχθη δωρεὰν εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Αὐτοκρατορικὴν σχολήν, ἐξ ἧς ἀποφοιτήσας διωρίσθη ταγματάρχης τοῦ Βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως.

Κατὰ τὴν ὑπηρεσιακὴν δὲ περιοδείαν του ἀνὰ τὴν Θράκην ἐπεσκέφθη καὶ τὴν Σωζόπολιν. Οἱ προύχοντες αὐτῆς ἔχοντες κοινοτικὰς γαίας διεκδικουμένας ὑπὸ τρίτων καὶ θέλοντες νὰ καθυποχρεώσουν αὐτὸν εἰς τὴν ἄλλων περιποιήσεων ἔστειλαν μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ Μεγαλονήσι πρὸς διασκέδασιν. Ἐκεῖ κατόπιν εὐθυμίας ἔψαλε ἐξαιρετικώτατα ὁ τότε ἱερο[illegible]-της μουσικὸς Ἀντώνιος Χρυσίδης καὶ τότε τόσον πολὺ ἐνθουσιάσθη ἐκ τῆς μελῳδίας αὐτοῦ ὁ ταγματάρχης, ὥστε ἀπεκάλεσεν αὐτὸν Τέρπανδρον καὶ ἔκτοτε ἔφερε τὸ ἐπώνυμον τοῦτο.

Σελ. 506 τῶν χειρογράφων σημειώσεών μου.

10/5/1930 Θεσσαλονίκη Βυζάντιον

Κυρ. Πλωανκίδης

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Γεωργάκης Σαΐρογλους.

Οὗτος ἦν 40/ἐκκλησιώτης. Κατά τάς παραμονάς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐθνεγερσίας καθήμενος ἑσπέραν τινα ἐν τῷ καφενείῳ εἶδεν εἰσερχόμενον ἄγνωστον Ὀθωμανόν ἰδιώτην, σχεδόν ρακένδυτον καί κατάβρεκτον ἐκ τῆς κατ'ἐκείνην τήν ὥραν πιπτούσης ραγδαίας βροχῆς. Τόν ἄγνωστον τοῦτον ἐφιλοξένησεν ἐν τῇ οἰκίᾳ του κατά τήν νύκτα ἐκείνην, κατά τά τότε ἐπικρατοῦντα ἔθιμα τῆς φιλοξενείας, πρός δέ καί καθαρά καί στεγνά προσέφερεν αὐτῷ ἐνδύματα. Τήν ἐπομένην ὁ ἄγνωστος ἀνεχώρησεν καί οὐδέ πλέον ἐπανῆλθεν εἰς τόν νοῦν τοῦ Σαΐρογλου, τίς ἄν εἴη ὁ φιλοξενηθείς ἄγνωστος. Παρῆλθον ἔκτοτε δύο ὁλόκληρα ἔτη καί ἐξεδόθη Σουλτανική διαταγή πρός ἀποκεφάλισιν τῶν ἁπανταχοῦ τῆς Τουρκικῆς Αὐτοκρατορίας προϋχόντων Χριστιανῶν τῶν ὁπωσδήποτε ἐνεχομένων εἰς τήν ἐπανάστασιν.

Οἱ προὔχοντες τοῦ Βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως σιδηροδέσμιοι ἤχθησαν εἰς Σαμακόβιον καί μεταξύ αὐτῶν καί ὁ Γεωργάκης Σαΐρογλους, ὅστις ἀντί νά ὁδηγηθῇ εἰς τήν φυλακήν ἤ τήν ἀγχόνην, ἤχθη ἐνώπιον τοῦ ἐκτελεστοῦ τῶν Σουλτανικῶν ἀποφάσεων.

Οὐδέποτε ἐπῆλθεν εἰς τόν νοῦν τοῦ Σαΐρογλου, ὅτι ὁ παρ'αὐτοῦ φιλοξενηθε πρό δύο ἐτῶν ἄγνωστος, ἦτο ἐμπεπιστευμένος τότε τοῦ Σουλτάνου πασᾶς περιερχόμενος τάς Ὀθωμανικάς ἐπαρχίας χάριν κατασκοπείας.

Ἡ ἀναγνώρισις ἐγένετο τῇ ὑπενθυμίσει τοῦ πασᾶ καί ὁ Σαΐρογλους ἀντί τῆς ἀγχόνης ἀπήλαυσε τῆς ὑψίστης τιμῆς νά παρουσιασθῇ κατά σύστασιν τοῦ πασᾶ, ἐνώπιον τοῦ Σουλτάνου. Ἐκ τούτου ἀπαλλαγή ἀπό βεβαίου θανάτου, τιμητική σπάθη καί ἄλλα προνόμια καί τιμαί ὑπῆρξαν ἡ ἀμοιβή τῆς φιλοξενείας ἐκείνης Πρός τούτοις δέ καί ὁ υἱός αὐτοῦ Ἀθανάσιος εἰσήχθη δωρεάν εἰς τήν ἐν Κωνσταντινουπόλει Αὐτοκρατορικήν Σχολήν, ἧς ἀποφοιτήσας διωρίσθη Ταπουτζίμπασης τοῦ Βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως.

Κατά τήν ὑπηρεσιακήν δέ περιοδείαν του ἀνά τήν Θράκην ἐπεσκέφθη καί τήν Σωζούπολιν.Οἱ προύχοντες αὐτῆς ἔχοντες κοινοτικάς γαίας διεκδικουμένας ὑπό τρίτων καί θέλοντες νά καθυποχρεώσουν αὐτόν, ἐκτός τῶν ἄλλων περιποιήσεων ἐξέδραμον μετ'αὐτοῦ εἰς τό Μεγάλο νησί πρός διασκέδασιν.Ἐκεῖ κατόπιν εὐθυμίας ἔψαλε μελωδικώτατα ὁ τότε ἱεροψάλτης μουσικός, Ἀντώνιος Χρηστίδης καί τότε τόσον πολύ ὑηχαριστήθη ἐκ τῆς μελωδίας αὐτοῦ ὁ Σαΐρογλους,ὥστε ἀπεκάλεσεν αὐτόν Τέρπανδρον καί ἔκτοτε ἔφερεν τό ἐπώνυμον τοῦτο.

Σελ.506 τῶν χειρογράφων σημειώσεών μου. Θεσσαλονίκης Βυζάντιον.Κ.Παπαϊωαννίδης 10/5/930